

PUBLIKACJE

Alicja Jagielska-Burduk

Informacja o książce Iwony Gredki-Ligarskiej, Pauliny Gwoździewicz-Matan i Wojciecha W. Kowalskiego *Umowy w działalności muzeów* *Prawo cywilne. Prawo autorskie*

ISBN 978-83-7865-948-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019

W 2019 r. nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego ukazała się monografia Iwony Gredki-Ligarskiej, Pauliny Gwoździewicz-Matan oraz Wojciecha W. Kowalskiego pt. *Umowy w działalności muzeów. Prawo cywilne. Prawo autorskie*. Książka jest poświęcona analizie umów prawa prywatnego najczęściej spotykanych w praktyce muzealnej.

W rozdziale pierwszym ukazano muzea jako uczestników obrotu cywilnoprawnego oraz wykazano, że umowy, jakimi posługują się muzea w praktyce, mogą stanowić instrument realizacji misji muzealnej. Rozdział zawiera ponadto analizę aktów o charakterze niewiążącym, kierowanych do muzeów, ale będących rezultatem długo wypracowywanych praktyk, takich jak Standard Spectrum 4.0. czy Kodeks Etyki ICOM.

Dobór umów analizowanych w drugim rozdziale książki został przeprowadzony z uwzględnieniem misji i zadań muzeów wskazanych w art. 1 i 2 ustawy o muzeach. Omówiono w nim umowy dotyczące obiektów pozyskiwanych przez muzea lub już zgromadzonych w ich zbiorach. Umowy zostały

pogrupowane wedle rodzaju aktywności podejmowanej przez muzea. Przeanalizowano umowy dotyczące nabywania własności (sprzedaż, darowizna), czasowego udostępniania zbiorów (użyczenie na wystawę czasową, najem do dekoracji wnętrz, najem przestrzeni muzealnej w celu kręcenia filmu, wystawienia spektaklu lub wykonania zdjęć), umowy dotyczące czasowego pozyskiwania obiektów (umowa o wystawienie obiektu z artystą, depozyt muzealny) oraz umowy związane z tzw. mobilnością muzealiów (umowa ubezpieczenia, przewozu oraz o wykonanie konserwacji). Analiza umów prowadzona jest według następującego schematu: w pierwszej kolejności przedstawione są ramy prawne, w których uwzględniono prawodawstwo polskie i międzynarodowe, jak również normy o charakterze niewiążącym; w dalszej kolejności omawiany jest przedmiot umowy, prawa i obowiązki stron oraz odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy oraz inne dodatkowe, charakterystyczne dla danej umowy kwestie.

Z uwagi na fakt, że wiele obiektów pozyskiwanych przez muzea jest jednocześnie nośnikami utworów chronionych prawem autorskim do trzeciego rozdziału książki wyodrębniono umowy prawnoautorskie: umowę o przeniesienie praw autorskich, umowę o korzystanie z praw autorskich oraz umowę o dzieło. Przeanalizowano ponadto charakter prawny umiejscowienia elementów prawnoautorskich w innych umowach cywilnoprawnych. Zawarte na końcu książki wnioski i propozycje *de lege ferenda* mają służyć wskazaniu, jak – przy wykorzystaniu mechanizmów cywilnoprawnych – skuteczniej realizować misję muzealną oraz chronić dziedzictwo kulturowe. W recenzji monografii prof. Wojciech Popiołek napisał, że publikacja jest „skierowana przede wszystkim do muzealników, osób związanych z funkcjonowaniem innych instytucji kultury, jak również do założycieli muzeów prywatnych. Dzięki szczegółowym rozważaniom dotyczącym optymalnego ukształtowania treści stosunków prawnych nawiązywanych przez muzea książka stanowi pozycję bardzo wartościową i pomocną dla prawników praktyków związanych z funkcjonowaniem instytucji kultury”.

Redakcja SAACLR ustaliła, że w kolejnych latach planowane jest wydanie, również nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego, kolejnej publikacji dotyczącej umów w muzeach (tym razem w ujęciu przepisów prawa publicznego), zatytułowanej *Umowy w działalności muzeów. Zagadnienia publicznoprawne*. Przygotowywana książka będzie też zawierać suplement w postaci wzorów umów, opracowanych na podstawie prowadzonych analiz, które będą mogły być wykorzystywane w praktyce muzealnej.